09/11/2018

Άγιοι Ασώματοι: Ένα από τα πιο άγνωστα εκκλησάκια της Αττικής

Αυτοκέφαλες Εκκλησίες / Εκκλησία της Ελλάδος

Η **Ενωμένη Ρωμιοσύνη (Ε.ΡΩ.)** μέσα από τον ορθόδοξο διαδικτυακό ιστοχώρο της, μάς παρουσιάζει ένα από τα λιγότερο γνωστά εκκλησάκια στην Αττική. **Οι Άγιοι Ασώματοι βρίσκονται στη ζώνη των λατομείων του Πεντελικού όρους,** στη θέση Καμάρι, σε υψόμετρο περίπου 800 μέτρων.

Πρόκειται για υστεροβυζαντινό μνημείο που χρονολογείται στον 14^{ο}-15^{ο} αιώνα και πιο συγκεκριμένα **για μία μικρή βασιλική με «τυφλό» τρούλλο,** η οποία καταλήγει ανατολικά σε φαρδιά ημιεξαγωνική αψίδα. Του κυρίως ναού, προηγείται νάρθηκας με θόλο στη μορφή ασπίδας. Στην βόρεια πλευρά του νάρθηκα, υπάρχει μικρή κόγχη/προεξοχή που ενδέχεται να φιλοξενούσε κάποιο μνήμα ή σαρκοφάγο. Δύο δωμάτια, κατοικία του ασκητή που διέμενε στους Ασώματους, είναι προσαρτημένα στην νότια πλευρά του ναού. Η οροφή καλύπτεται με γκρίζους σχιστόλιθους.

Κάτω από την Ωραία Πύλη και προς το Ιερό Βήμα, **δυο βυζαντινοί μαρμάρινοι κίονες άριστης τέχνης,** με εξίσου κομψά κιονόκρανα, υποδηλώνουν κατά τον Αναστάσιο Ορλάνδο, καθηγητή της Βυζαντινής Ναοδομίας του Πανεπιστημίου Αθηνών -που πρώτος περιέγραψε το μνημείο- ότι ολόκληρο το αρχικό τέμπλο ήταν μαρμάρινο, άποψη που αμφισβητείται.

Το πιο ενδιαφέρον στοιχείο του ναού είναι **οι εξαιρετικής ποιότητας τοιχογραφίες του, που σώζονται σχεδόν άθικτες,** με εξαίρεση τους εξορυγμένους οφθαλμούς στα πρόσωπα των Αγίων. Στον βόρειο τοίχο, παρατηρείται η Σύναξη των Αρχαγγέλων που κρατούν εντός μεταλλίου την εικόνα του Ιησού Χριστού, καθώς και καβαλάρηδες, παράλληλους ο ένας στον άλλο, τους Αγίους Δημήτριο και Γεώργιο. Στον νότιο τοίχο, διακρίνουμε τις απεικονίσεις του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, ενός ηλικιωμένου Αγίου του οποίου το όνομα δεν σώζεται, καθώς και των αποστόλων Πέτρου και Παύλου. Οι τοιχογραφίες αυτές σώζονταν μέχρι το 1933, όπου έκανε και την περιγραφή ο Αναστάσιος Ορλάνδος.

Η συνηθέστερη **διαδρομή πρόσβασης στους Αγίους Ασώματους είναι από τον δρόμο που οδηγεί από τον Άγιο Πέτρο στην πλατεία παλαιάς Πεντέλης,**

ακολουθώντας την πινακίδα. Πρόσβαση υπάρχει και από άλλους χωματόδρομους από διάφορες πλευρές της Πεντέλης. Πρόκειται για μία κλασσική πεντελική διαδρομή, με πολλές καμμένες και αναδασωμένες εκτάσεις. Ειδικά στην περιοχή της εκκλησίας, όταν τα δέντρα δεν έχουν ρίξει τα φύλλα τους, το πράσινο είναι αρκετά έντονο. Ένα μεγάλο πλατάνι ζωντανεύει το τοπίο με την πρασινάδα του. Το εκκλησάκι έχει κατά κάποιον τρόπο και λειτουργία καταφυγίου, καθώς υπάρχουν δύο δωμάτια με τζάκι.

ΠΗΓΗ: enromiosini.gr

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ : ΡΩΜΝΙΟΣ ΑΘΗΝΑΣ

Πηγές:

http://www.eie.gr/byzantineattica/view.asp?cgpk=490&xsl=detail&obpk=505&lg=el

Μπούρας Χ. – Μπούρα Λ., Η Ελλαδική Ναοδομία κατά τον 12ο αιώνα, Αθήνα 2002,

σ. 329, Ορλάνδος Α., Ευρετήριον των Μεσαιωνικών Μνημείων της Ελλάδος Γ’, Αθήναι 1933, σ. 25, Janin R., Les eglises et les monasteres des grandscentres byzantins, Pariw 1976, p. 327 – 328.